

OBSAH

<i>Príhovor</i>	3
<i>Sväté Písmo</i>	4
<i>Otázky a odpovede</i>	8
<i>Gratulujeme</i>	9
<i>Čudotvorné ikony</i>	10
<i>Detská stránka</i>	12
<i>Rozhovory s duchovnými</i>	18
<i>Životy svätých</i>	22
<i>Akcie BPM</i>	24
<i>Kruh radosti</i>	26
<i>Vývoj liturgie vopred</i>	
<i>posvätených darov</i>	27
<i>Recepty</i>	30
<i>Pozvánka</i>	31

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40**

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: Ikona Isusa Christa - Ženích

Chronológia Strastného týždňa

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XVIII./2013*

šéfredaktor: *Peter Polakovič*
redaktori: *Alexander Hahuška, Marcela Hvižďáková, Zuzana Sadilková, Juliána Polakovičová, protodiakon Ján Husár, Tatiana Mihaličová, Radka Baková, Miroslav Humenský, jerej Štefan Pružinský*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Marcela Hvižďáková*
detská stránka: *Janka Kobanová, Lenka Kimáková*
redaktori pre distribúciu: *Miroslav Pavlenko, Adriána Pavlenková*
korektúra: *prot. Peter Kormaník*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

**e-mail: istina12@gmail.com
IČO: 17075947**

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopreoslavenosti Rastislava, arcibiskupa prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok + poštovné 10,40 €

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:
Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8,
080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.*

*Cirkevné schválenie.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciam.*

**ISSN 1335-6739
Číslo indexu: EV 3633/09**

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Dňa 17. marca sa v pravoslávnom chráme Pokrova Presvätej Bohorodičky uskutočnila slávnostná archijerejská liturgia za účasti Jeho Vysokopreosvietenosti vladyky Rastislava, arcibiskupa prešovského a Slovenska. Liturgia bola výnimočná tým, že sa slúžila pri príležitosti 50. rokov slúženia otca Jána Jacoša. Je to už 50 rokov,

ako sa postavil pred prestol Boží, aby Bohu prinášal nekrvavú obeť. Mnohí súčasní aj bývalí študenti PBF a bohoslovci si pamätajú na jeho prednášky na fakulte a krásne kázne, ktorými sa k nim prihovárал v seminárnom chráme každý utorok. Boli to slová plné lásky k Bohu a blížnemu. Jeho kázne neboli len teóriou a niečím načítaným, boli plné životnej skúsenosti. Častokrát spomínal na časy plné útrap, kedy bol aj v ohrození života, ale nikdy neochaboval vo svojej viere v Christa, ktorý jemu i jeho blízkym vždy pomohol. Z jeho slov sršala hrdosť na sv. Pravoslávie, ale i na národ, z ktorého vzišiel, pretože vždy kázal v rusín-

čine. Túto neochvejnú lásku a vieru sa snažil cez svoje slová vstepiť aj nám mladým, do našich srdc.

My mládežníci, bohoslovci, ale i všetci ostatní prajeme otcovi Jánovi ešte mnoho duchovných a telesných síl pri slúžení na nive Christovej. Ďakujeme mu za jeho silné modlitby, rady, trpezlivosť a duchovné povzbudenía.

Na mnohaja i blahaja ľita.

Blažený muž (4. časť)

1, 4 – *НЕ ТА́КѠ НЕЧЕСТНѢИ, НЕ ТА́КѠ:
НО ꙗ́кѠ прѣхъ, ѿгѣже возметѣ-
етъ вѣтръ ѿ лица земли.* – Nie tak
bezbožní, veru nie: (tí budú) ako
prach, ktorý vietor rozmetá z povr-
chu zeme. – Počnúc týmto veršom
začína prorok opisovať údel bez-
božných. Ich údel je iný, opačný.
Sú ako prach, prach, ktorý je ľahko
unášaný vetrom, čo znamená, že
ich vonkajší stav je nestály, labilný.
Keďže sú bezbožní ľudia prenik-
nutí zlom a nežijú podľa Božích
požiadaiev a Božích prikázaní,
nemôžu obstať na súde pred tvá-
rou Boha a nemôžu byť tam, kde
budú zhromaždení spravodliví (v.
5). Boh pozná všetko a preto od-
meňuje počinanie spravodlivých a
bezbožných nivočí (v. 6). Svätý Níl
Sinajský hovorí, že kto sa neustále
obťažkáva márnivými starosťami
o telesné a nestará sa o dušu, ten
sa stáva podobným bezbožnému,
ktorého božské slovo usvedčuje
ukazujúc, že celý jeho život spočí-
va v starostiach (Job 15, 20). Člo-
vek, ktorý nedbá o svoju dušu, je
pohrdavo pošliapavaný nečistými
duchmi zloby a stáva sa podobným
neužitočnému suchému prachu,
ktorý sa neustále kade-tade prená-
ša vo víre vetra.

Svätý Ján Zlatoústy pridáva
nádherné porovnanie. Tu prorok
hovorí, že bezbožní sú ako prach,

ktorých hoci len slabý vietor unáša,
kam chce. A čo spravodliví? Tí sú,
podľa slov sv. Jána, citujúc pritom
opäť Knihu žalmov, ako vrch Sion
(Надѣющіица на гдѣ, ꙗ́кѠ гора ѿвѣ-
– Ž 124, 1), ako hora, s ktorou ne-
pohne ani obrovská víchrice. Spra-
vodliví vskutku stoja na najpevnej-
šom základnom Kameni, ktorým
je Isus Christos a ktorý bezbožníci
zavrhli (Ž 117, 22-23; Sk 4, 10-11).

Naozaj, bezbožní nie sú ako zbož-
ní, ktorí vo všetkom, čo zamýšľajú,
čo konajú, uspejú; pretože to všet-
ko robia s nádejou na Božiu pomoc.
Ako na koreň stromu, vysadeného
pri prameňoch vôd, sa vždy vylieva
vlaha a on sa vždy zelená a priná-
ša hojnosť plodov, tak na námahu
a prácu zbožného človeka sa vylie-
va Božia blahodať a jeho námaha je
vždy úspešná. No skutky bezbož-
ných sú ponechané bez spolupráce
Božej blahodate a preto, ako prach
vírený vetrom z tváre zeme, sú tie-
to skutky daromné a neprinášajú
plody, nezanechávajú žiadne blahé
následky. Bezbožní nechcú poznať
Boha a bránia sa hľadať a spozná-
vať Ho.

1, 5 – *Сего ради не возкрѣснетъ
нечестнѢи на судъ, ниже грѣшницы
въ совѣтъ правыхъ.* – Preto bezbož-
ní nebudú vzkriesení na súd, ani
hriešnici na zhromaždenie spra-
vodlivých. – V tomto verši nie je
presne poukázané na to, o aký
Boží súd ide – či ešte počas živo-
ta človeka, alebo až po jeho smrti.

No v jednom alebo druhom prípade zostáva zmysel rovnaký – Boh spravodlivo odmení všetkých. História vyvoleného židovského národa podáva mnoho presvedčivých faktov, ktoré poukazujú na to, že aj počas pozemského života, keď sa Hospodin javí ako spravodlivý Sudca ľudí, kára iba bezbožných a spravodlivých žehná. No keďže sa zemou neohraničuje život človeka, definitívny súd sa nad každým človekom vyriekne až v posledný deň, t.j. v deň strašného súdu (por. Mt 3, 12; 1Kor 6, 2).

Ľudia nestáli ako prach, ľudia, ktorí často menia svoje názory, vieru, svoj obraz života, to sú ľudia, ktorých prorok nazval bezbožnými a hriešnymi, a práve tí požnú to, čo počas života zasiali – budú vzkriesení k odsúdeniu. Obe časti verša hovoria jedno a to isté: bezbožní nebudú vzkriesení na súd, pretože ich priestupky sú očividné a nepotrebujú dokazovanie, budú

vzkriesení na odsúdenie a potrestanie: Kto v Neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený... – Jn 3, 18. Tí ľudia, ktorí svoj život prežili v bezbožnosti a nečestnosti (v hriechu), budú ihneď po vzkriesení znášať bremeno trestu a nebudú privedení na súd, vypočujú si len spravodlivý rozsudok. Budú postavení ďaleko od zhromaždenia spravodlivých. Všetci ľudia budú vzkriesení, ale bezbožní nebudú stáť na súde spolu so spravodlivými (Mt 25, 32), no budú odsúdení, a

vodlivých a cesta bezbožných zanikne. – Posledný verš prvého žalmu je záverečným hodnotením, resp. konštatovaním proroka o údele spravodlivých a bezbožných. Život každého človeka na tomto svete je cesta. Spravodlivému Sudcovi, ako hovoria svätý Tichon Zadonský a blažený Theodorit Kýrsky, sú od počiatku známe cesty spravodlivých aj bezbožných, On nepotrebuje a ani nemá záľubu v usvedčovaní či dokazovaní. Jedno je však isté: tretej cesty niet. Tak v budúcom veku, podľa slov Svätého Písma, nachádzame len dve miesta a preto od-

spravodliví a zbožní po vzkriesení vojdú do Božieho Kráľovstva, t.j. budú vzkriesení k večnému životu, ako povedal samotný Spasiteľ: „Veru, hovorím vám, ten, kto počúva Moje slová a verí v Toho, ktorý Ma poslal má život večný, nepríde na súd, ale prejde od smrti k životu“ (Jn 5, 24).

1, 6 – *ГЛАГОЛѢШЕ ГДЬ ПЪТЬ ПРЪВНЫХЪ, И ПЪТЬ НЕЧЕРТЪВНЫХЪ ПОГИБЕНІЯ.* – Pretože Hospodin pozná cestu spra-

meniac každého podľa prežitého života Boh jedných urobí hodnými oslávenia a vencov, no a druhých pošle na večné muky.

Prorok Dávid tu jasne poukazuje, že nikto sa pred Bohom neukryje. Lebo aj cesty spravodlivých pozná, ako je napísané: „Pozná Hospodin cesty nepoškvrnených“ (Ž 36, 18) a tiež: „Pozná Hospodin tých, ktorí sú Jeho“ (2Tim 2, 19). A aj On sám povedal: „Ja som cesta“

(Jn 14, 6), takže je nevyhnutné, aby poznal aj tých, ktorí po nej kráčajú – žijú podľa Jeho prikázaní.

„Cesta“ – Prorok Dávid tento pojem použil dvakrát (путь). Pod cestou sa tu chápe nie miesto, po ktorom chodíme, ale všetky naše skutky, myšlienky a úmysly, t.j. spôsob nášho života.

„Cesta bezbožných zanikne“ – Cnosti spravodlivých ostávajú ako ich bohatstvo a veniec. No skutky bezbožných, ktoré tu prorok nazval cestou, miznú a stávajú sa bezmocnými. Posledné slová žalmu hovoria, že skutky, zámery a intrigy bezbožných zaniknú a spolu s nimi aj oni sami zahynú. S tým súhlasí aj slovo apoštola Pavla: „A jeho dielo zhorí...“ (1Kor 3, 15), t.j. neobstojí.

A tak blažení sú všetci tí, ktorí hľadajú Hospodina celým svojím srdcom (Ž 118, 2; 33, 11), ktorí nachádzajú potešenie v Božom Zákone a premýšľajú o ňom dňom aj nocou (Ž 11, 1; 1, 2), ktorí počúvajú Božie slovo a postupujú podľa neho (Jk 1, 22-25; Lk 11, 28). Blažení sú všetci tí, na ktorých sa v deň súdu rozprestrie požehnanie nebeského Otca, vyslovené ústami Božieho Syna: „Príďte požehnaní môjho Otca, prijmite vám od stvorenia sveta pripravené Kráľovstvo“ (Mt 25, 34). No aký smútok naplní srdce hriešnika v tom čase, keď Sudca Christos zasadne na svojom strašnom prestole, všetky pokolenia sa postavia pred Ním a odkryjú sa všetky tajomstvá srdca! Strašný

je súd, strašný je Sudca, strašný je ten čas!... Blažený je ten, koho vtedy pokryje, Bože, Tvoja dobrotivosť! Strašným je tento súd preto, lebo je skutočne spravodlivý.

Použitá literatúra:

ФЕОДОР ИТ КИРСКИЙ, бл.: Изъяснение псалмов. Москва 2004. ISBN 5-94625-081-7.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаевская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

ТОЛКОВАЯ ПСАЛТИРЬ с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

Protodiakon Ján Husár

Otázka: „Prečo sú zádušné soboty najčastejšie práve vo Veľkom pôste?“

Odpoveď: „Zádušné soboty, teda soboty, v ktorých sa ešte viac ako inokedy modlíme za duše zosnulých bratov a sestry, sú ustanovené práve vo Veľkom pôste preto, lebo veríme, že celý Veľký pôst je cestou od smrti k životu. Počas celého Veľkého pôstu robíme všetko preto, aby sme získali večný život a spásu a tento dar vyprosujeme aj pre zosnulých členov Cirkvi, ktorí už sami nemôžu pre svoju spásu nič vykonať. Je to veľký a bohumilý prejav nezištnej lásky, pretože zosnulý sa nám už nemôžu nijako odvdáčiť a veľmi našu pomoc potrebujú a očakávajú. Aj my, keď sa raz ocitneme medzi zosnulými, budeme veľmi radi, ak uvidíme, že na nás naši blízki nezabudli, ale pamätajú na nás, modlia sa za nás, povzbudzujú nás silou svojej viery a lásky a tak sa snažia pre nás niečo urobiť. To, že Veľký pôst je cestou od smrti k životu je vidno aj z toho, že tesne pred jeho začiatkom (v Synopustnú nedeľu) je spomienka na vyhnanie človeka z raja kvôli pádu do hriechu a smrti a na jeho konci je sviatok vzkriesenia Lazara a nakoniec aj samotného Christa, ktorý nám svojím zmŕtvychvstaním daroval večný život. Celý Veľký pôst nám svojimi bohoslužbami pripomína, že ležíme v zle a hriechu,

ktorý nás privádza k smrti, že svet, ak neučiní pokánie, je odsúdený na smrť a postupne zomiera. No zároveň nám bohoslužby Veľkého pôstu dávajú nádej, že tento stav odsúdenia je možné prekonať, ak sa spojíme s Christom, ktorý zvíťazil nad smrťou. Christos v sebe zničil smrť zvnútra, pretože ju prijal, podstúpil a premohol, preto s Ním je možné dosiahnuť to, aby smrť stratila svoju silu a bolestivosť a stala sa iba prechodom k inému, krajšiemu a plnšiemu životu. Každá sobota, no obzvlášť veľkopôstne soboty nám pripomínajú, že sobota ako siedmy deň stvorenia, v ktorom ľudstvo žilo a žije až kým sa nestretne s Christom, sa kvôli hriechu a zrade stala namiesto dňa odpočinku a vďakyvzdania Bohu dňom duchovnej smrti a očakávania spásy, ktorá prišla v nedeľu Vzkriesenia. Christovo Vzkriesenie, ktoré si pripomíname každú nedeľu, nás môže preniesť do nového - ôsmeho dňa stvorenia, môže nás priviesť k prekonaniu a zničeniu našej osobnej smrti. Zámerom pôstu je práve to, aby v nás opäť ožila túžba po Božom kráľovstve života a svetla a nádej na jeho získanie. Je to teda obdobie, ktoré nás od smútku privádza k radosti, kráse, svetlu a pokoju. Veľký pôst je krásne a vytúžené obdobie plné svetlej nádeje na život a večnosť.“

S láskou v Christu

jerej Štefan Pružinský, ml.

Milí čitatelia, dovoľte, aby som sa s vami podelil o radosť. O radosť z toho, že rady pravoslávnych duchovných či diakonov alebo kňazov sa v posledných mesiacoch rozšírili o nových členov, o mladých ľudí, ktorí sa rozhodli svoj život zasvätiť Bohu a službe pre matku Cirkve.

Dňa 20. januára 2013, v deň sviatku Sobora sv. Jána Krstiteľa, v chráme sv. Jána Bohoslova v Prešove prijal z rúk arcibiskupa Rastislava diakonskú chirotoniu brat Peter Polakovič, šéfredaktor nášho časopisu Istina. Bol ustanovený ako diakon pre Pravoslávnu cirkevnú obec Stará Ľubovňa.

O mesiac neskôr, 24. februára 2013, v chráme sv. Cyrila a Metoda v Stropkove bol rukopoložený na diakona brat Miroslav Pavlenko a 3. marca 2013, v nedeľu márnotrátneho syna bol rukopoložený v chráme Pokrova Presvätej Bohorodičky v Potôčkoch na kňaza. Bol ustanovený ako kňaz pre chrám sv. Nikolaja v Detskom domove v Medzilaborciach.

Ďalším, kto prijal diakonskú chirotoniu, bol brat Miroslav Guba, ktorý bol rukopoložený na diakona dňa 10. marca 2013 v chráme sv. Jána Bohoslova v Prešove. Ako diakon bol ustanovený na Pravoslávnu cirkevnú obec Spišská Nová Ves.

O dva týždne neskôr, dňa 24. marca 2013, v prvú nedeľu Veľkého

pôstu prijal v chráme sv. archanjela Michala diakonskú chirotoniu brat Ľuboš Omaska, bývalý viceprezident Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS. Ako diakon bol ustanovený na Pravoslávnu cirkevnú obec Stropkov.

Nakoniec mi nedá nespomenúť aj to, že dňa 14. marca 2013, vo štvrtú nedeľu Veľkého pôstu, v chráme Sv. Trojice vo Svidníku, prijal z rúk vладыky Rastislava, po ročnom diakonskom slúžení, kňazskú chirotoniu náš brat diakon Viliam Kimák. Bol ustanovený ako pomocný duchovný pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník.

Všetkým novým diakonom a kňazom by som chcel v mene redakcie časopisu Istina, ale aj v mene celého Bratstva pravoslávnej mládeže, popriať veľa Božej blahodäte, veľa duchovných síl na ceste, na ktorú sa vybrali.

Pripravil Miroslav

Ikona Božej Matky „Belyničskaja“

Vmestečku Belyniči Mohilevskej oblasti, v chráme mužského monastiera, sa nachádza čudotvorná ikona Božej Matky. Traduje sa, že táto zbožne uctievaná ikona bola v minulosti majetkom pravoslávneho chrámu, no v

čase únie sa dostala do poľského kostola a bola veľmi uctievanou svätyňou tak pre katolíkov, ako aj pre pravoslávnych. No v roku 1876 bol katolícky kostol zatvorený a budova bola s čudotvornou ikonou prevedená na pravoslávny úrad. V tom istom roku, 12. apríla sa slúžila prvá Božská liturgia za prítomnosti mnohých pútnikov –

pravoslávnych aj rímskokatolíkov. Pre Bielorusov to bola veľká radosť a v tom čase medzi pravoslávnyimi vzišla myšlienka založiť pravoslávny monastier v priestoroch zatvoreného rímskokatolíckeho kláštora.

Sviatkovanie ikony je ustanovené na 12./25. apríla.

Modlitba:

Ó všemilostivaja Hospože Carice Bohoródice, ot vsích rodov izbránnaja i vsémi ródy zemnými i nebésnymi ublažájemaja! Pripádajem, poklaňajemsja Tebí i smirénno mólim Ťá: vozzrí mílostivo na predstojáčšija préd svjatým obrazom Tvojím čudotvórnym, i priimí molítvy, so sle-

zámi Tebí prinosímyja ot nás, nedostójnych rabóv Tvojích, i k Tvojemú óbrazu pínije vozsyłájemyje so umilénijem, jáko Tebí sámoj tú súščeť, poslušajuščeť i podajúščeť s víroju prosjáščim po kojemúždo prošéniju ispolnénije. Tý, imenújemaja Vsích skorbjáščich Rádost', uslyši nás, skórbnych. Tý, nazývájemaja Utolí mojá pečáľi, utolí našu pečáľ. Tý, kupinó neopalímaja, sochraní mír i vsích nás ot vredonósnych óhnennych stríl vrahá. Tý, vzyskánije pohíbšich, ne popustí nám pohíbnuti v bédžni hrichóv nášich. Tý, Odihítrije, ukaží nám právyj pút' ko spaséniju. Tý, neuvjadájemyj cvíte čistotý, dážd' nám pómošč, nemoščným plotskóju strástiju, i ucilomúdri nás. Tý, bohoľubívaja skoroposlúšnice, uslyši v čas sěj molítvu našu. Tý, zastúpnice usérdnaja, Máti Hóspoda Výšňaho, Tý, naša Máti i naděždo, oblehčí skórb našu, nemoščným zdrávije dárui, razsláblennych i nedúžnych iscíl i ot odrá bolízni vozstávi. Ot bísnych bisy othoní, obídimych ot bíd izbávi, vdóv zaščítí, hřišnyja prostí, prokažénnyja očisti, slípým zрінije dárui, stároč' podderží, júnyja nastávi, mályja dítí pomílui, neplódný ot neplódstva razriší, v seméjstvach mír utverdí, putešéstvujuščim sputešéstvui, pravoslávnyj christíanom na vrahí pobídu i odolíni je dárui, jéresi i raskóly iskorení, otpádšija ot blahočestívyja víry

na pút' právyj obratí, stranú našu mírom ohradí, zemlí plodoródije dárui, vsích že nás ot vnezápnyja smérti sochraní i vsjákija mnoho-razlíčnyja strásti uvračúj, vsjá bo vozmóžeši chodátajstvom k Sýnu Tvojemú Christú Bóhu nášemu. Ó vsepítaja Máti, Presvjatája Dívó Bohoródice, ne prestáni molítisja o nás, nedostójnych, i k prečístomu óbrazu Tvojemú so umilénijem pripádajuščich i so stráchom i ľubóviju na sěj vzirájuščich, jáko živíj Tí súščeť. Uslyši nás, Vladýčice, na Tá po Bózi jedínu naděždu imúščich. Préžde otšédšija otcý i máteri, brátija i sestry naša upokój v selénijich svjatých, v místi svítlí, v místi zláčňi, v místi pokójni, idíže níšť pečáľ i vozdychánije. Jehdá že prispíjet i naše ot žitíja sehó otšéstvije i k víčňij žízni preselénije, predstáni nám, preblahoslovennája naděždo naša, dárui nám christíanskuju končínu životá nášeho, bezbolíznennu, nepostýdnu, mírnu i Svjatých Tájin pričástnu, da v búduščim víci spodóbimsja vsí kúpno so vsími svjatými bezkonéčnyja blažénnyja žízni v Cárstviji vozl'úblennaho Sýna Tvojehó Iisúsa Christá, Jemúže podobájet vsjákaja sláva, česť i poklonénije so Beznačáľnym Jehó Otcém i Presvjatým, i Blahím, i Životvorjáščim Jehó Dúchom nýňi i prísno i vo víki vikóv. Amíň.

Pripravila **Juliána Polakovičová**

Jozef vládcom

Boh vám ukázal, čo má v úmysle, vysvetľoval Jozef. „Obidva sny znamenajú to isté: Príde sedem úrodných rokov, počas ktorých všetci budú žiť v prebytku. Za nimi bude nasledovať sedem zlých, neúrodných rokov. Týchto sedem hladných rokov zhltnú zásoby dobrých rokov. Vaše sny neznamenajú nič iné.“ Egypťského panovníka vydesil Jozefov výklad sna. Vedel, že sedem rokov nedostatku, ktoré mali nasledovať po siedmich tučných rokoch, prinesie hlad a smrť. No Jozef mu vedel povedať viac. „Vaša Výsosť,“ pokračoval, „môžem vám navrhnúť, čo by ste mali urobiť? Zvoľte si jedného spomedzi svojich mužov a odovzdajte mu správu nad zásobami. Nech počas bohatých úrodných rokov naplňa a stráži obilné sýpky tak, aby mal každý

v čase neúrody dostatok jedla. Potom ľudia nebudú hladovať.“ Panovníka Jozefova múdra rada uspokojila. „Ty budeš oným mužom!“ vyhlásil. „Preukázal si svoju múdrosť a preto ti zverím všetko, čo bude treba v Egypte vykonať. Ty budeš mojim novým miestodržiteľom.“ Jozef dostal na faraónov príkaz honosný koč, vlastných sluhov, drahé šaty a šperky. Ako otrok a väzeň sa naučil dôverovať Bohu a dôsledne vykonávať svoju prácu. S dôverou k Bohu sa pustil aj do novej úlohy. Krížom-krážom prešiel celý Egypt. V každom meste vydal príkaz vybudovať veľké sklady na obilie. Úroda siedmich dobrých rokov vyniesla obrovské množstvo obilia. Jozef ho uskladnil po celej krajine. Ešte neminulo ani sedem rokov, a nové sýpky boli preplnené. Potom nastali suché, neúrodné roky a obilie nechcelo rásť. Jozef pracoval ako nikdy predtým, predával obilie a dával pozor, aby sa spravodlivo rozdeľovalo. Čoskoro sa ľudia v susedných krajinách, na ktoré v neúrodných rokoch doľahol hlad a bieda, dozvedeli, že v Egypte je obilie a dosť. Prichádzali mnohí, aby ho nakúpili pre svoje rodiny. Hladovali v Kanaáne aj Jakub a jeho synovia. „Počul som, že v Egypte možno kúpiť obilie,“ povedal synom. „Choďte a kúpte obilie aj pre nás.“ Všetci Jozefovi

bratia sa
vydali
na cestu.
Iba naj-
mladšie-
ho Ben-
jamína
Jakub
nepus-
til, lebo
sa bál,
aby ho
nestihlo
nešťas-
tie. Keď
privied-
li k Jo-
zefovi
jeho de-
sať bra-

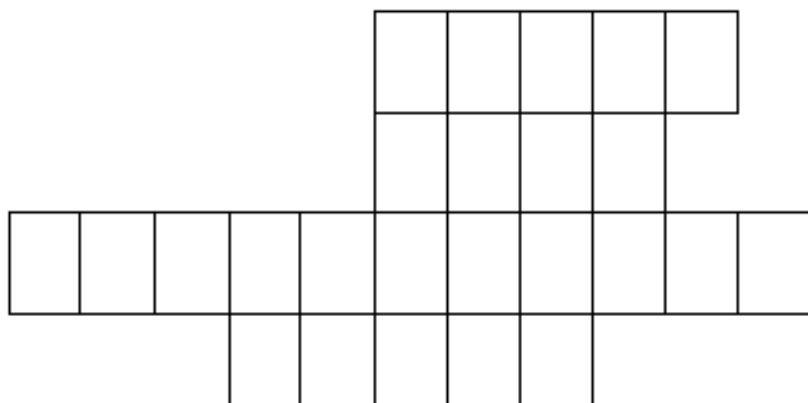
tov, hneď ich spoznal. Oni však nevedeli, kto je. Netušili, že ich brat ešte žije. Poklonili sa mu až po zem. Jozef ich prísne oslovil: „Odkiaľ prichádzate?“ Hovoril po egyptsky. Sluha všetko prekladal. „Z Kanaánu,“ odpovedali. „Prišli sme nakúpiť obilie.“ „Neverím vám ani slovo,“ riekol Jozef. „Ste vyzvedači! Chcete sa dozvedieť, čo sa v tejto krajine robí.“ „Sme čestní ľudia,“ riekli, „všetci sme synmi jedného otca.“ „Porozprávajte mi niečo o sebe,“ prikázal im. „Bolo nás dvanásť bratov,“ začali. „Jeden už nežije. Najmladší je otcovi taký milý a drahý, že mu nedovolil vydať sa s nami na cestu.“ „Neverím vám,“ pove-

dal Jozef. „Dokážte svoju nevinu! Vráťte sa domov a doveďte najmladšieho brata. Kým sa nevrátite, nechám si tu jedného z vás ako rukojemníka.“ Simeona zajali a uvrhli s plnými vrecami obilia vrátiť sa do Kanaánu. Keď prišli domov, otvorili vrecia. S hrôzou zbadali na obilí uložené peniaze – všetko, čo zaň zaplatili. „Teraz nás obvinia nielen z vyzvedačstva, ale aj zo zlodejstva,“ zvolali. Nemohli vedieť, že Jozef prikázal sluhovi pribaliť k obilii aj peniaze. Chcel zistiť, akými ľuďmi sa stali bratia, ktorí sa kedysi k nemu tak kruto zachovali.

Janka Kobanová

Milí Istinkáči, ani tento mesiac sme na Vás nezabudli a prinášame Vám zaujímavé úlohy tak ako každý mesiac.

1. V prvej úlohe Vás čaká tajnička, aby ste ju vyplnili a zistili, čo sa v nej skrýva.

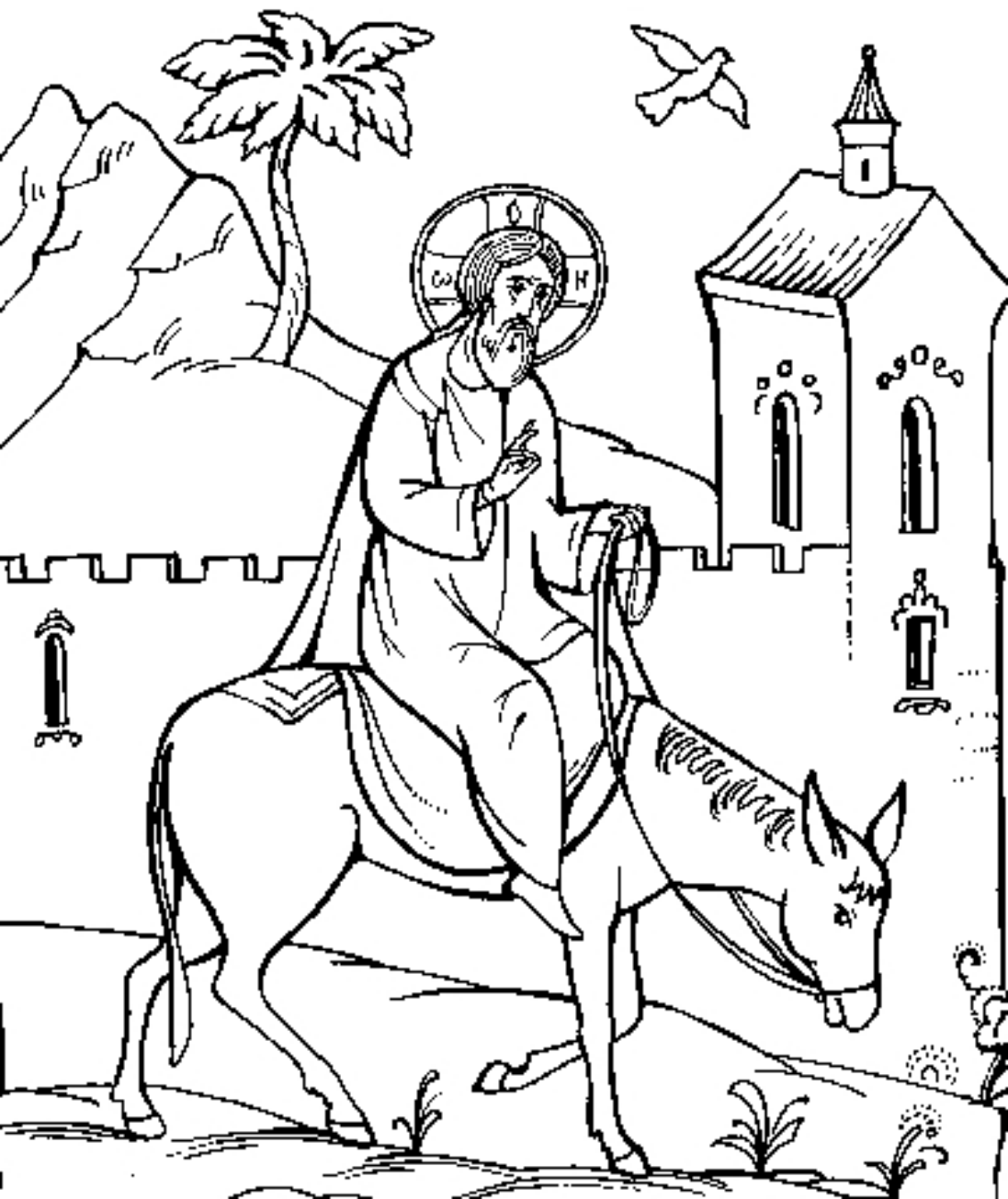

1. Ktorý z apoštolov trikrát zaprel Isusa Christa?
2. Na ktorý deň bol obrezaný Isus Christos?
3. Ako sa volá naša viera?
4. Do akej chrámovej časti nemôžu ženy vstupovať?

2. Druhá úloha sa týka pôstu. Vezmite si farbičky a vymaľujte jedlá, ktoré sú pôstne.

3. V poslednej úlohe na Vás čaká ikonka, ktorú si vymaľujte.

Prpravili Natálka a Lenka

Po ukončení celej abecedy Vás čaká veľká úloha: Spomedzi všetkých písmienok patria: písmenká, slovíčka a čísla.

ΆΞΙΟΚ

ЦРБ

Αομά

ψα

II (číslo 80)

МОЛІТВА

šetkých nasledujúcich skúste spojiť 4 veci, ktoré k sebe

З	Щ	Преображѣніе	Црковъ
	Ščedrolúbec	ЧѢДО	κατηχήσις
Ѧ	мѢЧЕНИКЪ	ѦСЛН	ῥ (číslo 100)
ДѢніе	Otkrovenije	К	πρῶτος
)	τῆνιστvo	ЧРЕВО	ᾠκροβένіе
	Щедролюбѣцъ	Р	ЧТѢЦЪ
Щедролюбѣцъ	Р	ЧТѢЦЪ	καδήλο
Щкоположѣніе	modlitba	Ἄ	ἱερέῃ

Milí čitatelia, dnes vám prinášame rozhovor s o. diakonom Jánom Husárom.

Otázka: Otče, akým spôsobom ste sa dostali na PBF?

Odpoveď: Na PBF som pôvodne nechcel ísť. Po strednej škole som začal študovať na Fakulte výrobných technológií v Prešove TU v Košiciach odbor výrobný manažment. No po troch semestroch som si uvedomil, že moje miesto je niekde inde. Treba však dodať, že toto uvedomenie bolo podporené viacerými ľuďmi, ktorých mi Boh poslal do života. Ako prvú by som spomenul moju sestru Tatianu, ktorá na PBF študovala a ktorá si počas školy vzala za manžela dnes už otca duchovného Štefana Pružinského. Obaja mi v tomto rozhodnutí veľmi pomohli. No a, samozrejme, práca v BPM mala tiež veľmi dôležitý vplyv na toto rozhodnutie. Keďže som počas strednej školy hrával v školskom rádiu a z času na čas hrával aj diskotéky ako DJ, bratstvo v Prešove, ktoré v tom čase viedla práve moja sestra, párkrát využilo moje hudobné služby. Po jednom letnom tábore, kde som bol pozvaný, aby som zahral na karnevale, som vstúpil do BPM a začal sa viac venovať Pravoslávii. Tu nesmiem zabudnúť na svojich rodičov, ktorí ma v tom podporili a tiež na otca Michala Švajka, ktorý ma aj s ostatnými mládežníkmi na tábore

do BPM pozval. Boh nado mnou a mnoho naozaj dobrých ľudí okolo mňa ma dostali na PBF. Bolo to v roku 1998.

Otázka: Aké boli Vaše študentské roky?

Odpoveď: Tak ako študentské roky každého... veľmi krásne. Celých päť rokov som strávil na Pravoslávnom kňazskom seminári, hoci som býval jednu ulicu od fakulty. To malo na celé štúdium výrazne pozitívny vplyv. Boli sme veľmi silný ročník, z ktorého sú dnes takmer všetci chlapci diakonmi alebo kňazmi na Slovensku, Ukrajine či v Čechách. Aj vyššie ročníky nás prijali dobre a my sme boli veľmi radi, že spoločne s nimi môžeme kantorovať, študovať, ale aj zabávať sa. Seminárny život bol pre mňa výchovou k aktívnemu bohoslužobnému životu – preto som aj s niektorými ďalšími študentmi chodil do chrámu už pred piatou ráno, aby sme spolu s naším otcom špirituálom Sergejom Cuperom a potom otcom Dimitriom Pasterom slúžili polnočnicu alebo časy či iné bohoslužby. Tu si spomínam, ako často som bol v chráme v noci spolu s dnešným vladykom Rastislavom. Je veľká škoda, že sa dnes študenti vyhýbajú aj tzv. povinným bohoslužbám, že nie sú viac nadšení pre bohoslužby, ktorých by na seminári mohlo byť viac. Som rád, že sa v tomto Veľkom pôste obno-

vilu aspoň čítanie žalmov. Medzi študentmi dnes však vidím viac individualizmu ako súdržnosti – na seminári musí ísť predovšetkým o bratstvo.

Samozrejme, na fakulte boli profesori, docenti a asistenti, ktorí mi dali mnoho, ktorí ma formovali k rozhodnutiu, že budem teológiu nielen študovať, ale budem premýšľať aj nad kňazskou službou. To sa im podarilo. Počas celého štúdia som rozvíjal svoju prácu aj v BPM. Stal som sa vedúcim skupiny bratstva v Sabinove, s ktorým odvtedy organizujeme púť do Lutiny a ďalšie aktivity pre deti, mládež a veriacich. Taktiež som bol pri obnovení časopisu bratstva Istina, ktorý ako samostatný časopis vychádza dodnes.

Začal som v bratstve vydávať životopisy svätých a rôzne bohoslužobné brožúry. Práca v bratstve bola naozaj veľmi pestrá a zaberala mi pomerne veľa času. Aj napriek tomu som si nachádzal čas aj na štúdium, pretože ma všetko veľmi zaujímalo. Dnes môžem povedať, že biblistika najviac, preto som aj svoju diplomovú prácu písal práve na biblickú tému. Na rozdiel od dnešných študentov sme sa v ročníku predbiehali, kto viac vie, kto našťudoval aj iné, než len povinné zdroje a tak sme sa vzájomne povzbudzovali. Dnes študenti neštudujú ani tú literatúru, ktorú im učiteľ povie – to je najmä ich škoda a

budú to veľmi ľutovať neskôr. Svoje štúdium na PBF som si predĺžil o tri roky doktorandského štúdia, počas ktorého som sa oženil a stal sa diakonom.

Moja veľká vďaka pri tejto Vašej otázke patrí zosnulému o. Emilovi Jarkovskému za vedenie na kňazskom seminári a o. Štefanovi Pružinskému, st. za vedenie počas celého štúdia, vedenie diplomovej a aj dizertačnej práce, tiež o. Jánovi Jacošovi za spoluprácu pri vedení bratstva v Sabinove.

Otázka: Aký bol Váš najpozitívnejší, alebo lepšie povedať

né, najúsmevnejší, zážitok počas štúdia na PBF?

Odpoveď: Hovoril som o tom, že na seminári sme boli naozaj veľmi dobré bratstvo. Spomínam si, hoci to vôbec nie je úsmevné, na dobu, kedy sa začal útok vojsk NATO na Juhosláviu. V tom čase sme mali troch našich študentov v srbskom monastieri Kovilj. Keď sme sa zo správ dozvedeli, že sa začalo priame bombardovanie územia Srbska, všetci, ktorí sme boli na seminári, sme sa doslova okamžite zomkli a ponáhľali sa do chrámu, kde sme sa začali modliť k svätému Sávovi Srbskému. Ešte dnes mám z tohto zážitku husiu kožu – také vrúcne modlitby, toľko študentov v chráme... bolo to neuveriteľné, že sme sa takto dokázali všetci zomknúť k modlitbe za našich troch študentov a vlastne celý pravoslávny srbský národ, ktorý bol pod paľbou.

No mám aj úsmevný zážitok. Jednu noc som nestrávil na seminári, no s pár chlapcami sa nám podarilo zo seminára utiecť (detaily nepopíšem kvôli dnešným študentom). Bola noc a my sme sa chceli zabaviť. Aj sme sa zabavili. Okolo štvrtej nadržanom sme sa pomerne unavení vracali na seminár. No začalo snežiť a tak sme za sebou, samozrejme, zanechávali stopy. Mne napadlo, že to musíme nejako zamaskovať, aby otec Sergej, ktorý pôjde o chvíľu do chrámu, nič nezistil. Tak som si povedal, že nevojdeme do seminára hneď, ale pôjde-

me až ku zadnej vonkajšej kaplnke, akože sme sa večer boli ešte modliť. Vôbec mi nedošlo, že snežiť začalo až okolo druhej v noci. Plán bol dobrý, no časy sa nezhodovali, keďže seminár sa zamykal o deviatej večer. Po dôkladnom maskovaní sme vošli do budovy. Aby som nevyvolal podozrenie, nešiel som spať, ale tak ako vždy, išiel som do chrámu na polnočnicu. Prišiel otec Sergej a poslúžili sme ju. Svätená voda mi bola veľmi dobrým spoločníkom – dodnes sa čudujem, prečo sa otec Sergej nevyšiel pozrieť, kvôli čomu je pauza po každom piatom slove. Všetko nakoniec dopadlo dobre. Pán domovník totiž ráno počas polnočnice všetko nechtiac spratal, keďže poodhrňal sneh okolo celého seminára. Výsledok – iba jedno písomné pokarhanie od otca Jarkovského. Bol som piatok, viac sa to neopakovalo.

Pridám ešte jeden – veľkopôstny. Mali sme na seminári aj bratov, ktorí radi sledovali NHL. Keďže internet nebol, sledovať šport sa dalo iba na jednom mieste – televízor v jedálni. No počas Veľkého pôstu otec Sergej každý rok zobral anténu a televízor bol nefunkčný. Pôst je pôst, žiaden televízor – hovoril nám. Každý to rešpektoval, hoci na jednom počítači (na celom seminári boli asi tri-štyri, z toho jeden v knižnici), sa občas pozerali nejaké filmy. Túžba pozeráť hokej bola veľmi veľká – bolo tuším play off a hral obľúbený Pittsburgh. Obaja tak

zašli za otcom Sergejom, či neurobí výnimku. Po veľmi dlhom vyjednávaní im dal podmienku – po 200 veľkých poklonov v chráme a len jeden zápas. A predstavte si oni ich spravili! Potom však do jedálne nechceli pustiť nikoho, kto „nenabil“ poklony.

Otázka: Vy, otče, dlhé roky pôsobíte ako diakon v našej Cirkvi. V čom je diakonská služba odlišná od práce kňaza?

Odpoveď: Je to o menšej zodpovednosti. Ale diakonská služba je tiež veľmi zodpovedná. Nemal som v pláne byť diakonom dlho. No okolnosti a ľudia okolo mňa to tak zariadili. Takže som diakon – čakateľ. Nie na kňazstvo, ale na adekvátnu náhradu, keďže naše bohoslužby sú naozaj postavené aj na diakonskú službu. Nášmu, ale vlastne každému vladykovi diakona treba. Inak je to služba nádherná. Som vďačný Bohu, že som sa diakonom rozhodol stať. Tu si už len veľmi smutne spomeniem na svoju vysviacku v lete 2005 v kaplnke na našej eparchii, pretože som posledným vysväteným rukou zosnulého vladyku Nikolaja. Stupeň proto-diakon mi bol udelený tiež zosnulým vladykom Jánom na Paschu po dvoch rokoch slúženia.

Otázka: Zároveň pôsobíte aj ako prednášajúci na PBF. Dá sa skĺbiť práca diakona a vyučujúceho?

Odpoveď: Samozrejme, že áno. A je to menej náročné ako kombinácia kňaz a vyučujúci. Ide o to, ako máte radi svoje povolanie. Keďže obe svoje služby mám veľmi rád, robím všetko preto, aby som ich robil najlepšie ako viem. Práca na fakulte, keďže som aj prodekanom, je veľmi náročná, najmä na administratívu, no prácu vyučujúceho mám rád. Mám rád živý kontakt so študentmi. Jednoducho baví ma to a naplňa. A tiež ma to samotného veľmi posúva vpred, pretože sa neustále učím, študujem, aby som mohol napísať články a knihy, ktoré by iných obohatili. A o to ide. Jedni píšeme a iní čítajú. Obe strany sa tým obohacujú. Myslím si, že to je naším cieľom – poznať a podľa poznaného žiť. Verím, že mi tento vzťah k mojim službám v Cirkvi vydrží a že mi Boh dá silu ich dobre naplňať.

Otázka: Nachádzame sa teraz v období Veľkého pôstu. Čo by ste odkázali našim čitateľom?

Odpoveď: Pôst je doba krásna, svetlá a radostná. Prečo? Pretože si tu môžeme uvedomiť svoje nedostatky a popracovať na ich odstránení. Želám všetkým čitateľom Istiny, aby ich pôst bol presne taký krásny, svetlý a radostný, ako to sami potrebujú.

Pripravil Miroslav

Svätí apoštoli Jáson, Sosipatros a mučeníčka Kerkira pan-na, deň pamiatky 28. apríl

Svätý apoštol Jáson pochádzal z Tarzu (v Malej Ázii) a bol prvým kresťanom v tomto meste. Apoštol Sosipatros bol rodákom z Achai (Grécko, severná časť Peloponéza). Obaja prijali kresťanstvo a stali sa učeníkmi svätého apoštola Pavla, ktorý ich v liste Rimanom nazýva dokonca svojimi príbuznými. Jáson bol biskupom vo svojom rodnom Tarze a Sosipatros viedol Ikonijскую cirkev. Obaja cnostne pásli a zväčšovali svoje stádo.

Vybrali sa aj na zápas a prišli až na ostrov Kerkira a tam postavili krásny chrám zasvätený svätému prvomučeníkovi Štefanovi. Tam slúžili a kázali a privádzali k Christovi mnoho ľudí. No ktosi ich ohovoril pred Kerkilinom, kráľom ostrova, a tam ich uväznili. Vo väzení boli s nimi siedmi zlodeji: Satornij, Jakischol, Faustian, Januárij, Marsalij, Evfrasij a Mammij. Svätí apoštoli ich veľmi zaujali a nadchli svojimi oduševnenými besedami a tak sa z vlkov stali jahňatá. Kráľ sa o tom dozvedel a hneď dal rozžeraviť veľikánsky kotol so smolou, sírou a voskom a hodiť tam týchto siedmich veriacich väzňov. Takto mučenícky ukončili svoj život a preto dostali od Hospodina vence večnej slávy. V Christa však uveril i väzenský strážnik. Za to mu najprv

odsekli ruku, potom nohy a keď nechcel prestať vzývať Christovo meno, tak ho sťali. Aj on sa zjednotil so zástupom mučeníkov. Kráľ vyviedol svätých apoštolov Jásona a Sosipatra z temnice a odovzdal ich kniežaťu Kyprianovi, aby ich mučil. Kyprian ich pevne zviazal a posadil do väzenia.

Kráľova dcéra Kerkira, keď videla toľké mučenia a dozvedela sa, že títo strádajú pre Christa, vyznala, že aj ona verí, že Christos je pravý Boh, zbliekla zo seba všetko drahocenné šatstvo a ozdoby rozdala chudobným. Jej otec sa veľmi snažil odradiť ju od viery v pravého Boha, veľmi sa preto zarmútil a rozhneval. Keď nič nepomáhalo, kráľ prikázal dcéru uväzniť do oddelenej cely a mali za ňou poslať istého nehanebného hriešnika Murina, aby ju poškvrnil. Keď sa však ten nešťastník priblížil k dverám väzenia, pribehol a napadol ho medveď tak, že ho začal trhať. Kráľovská dcéra začula šum na chodbe. Keď cez okno zbadala, čo sa deje, menom Christovým odohnala medveďa, vyliečila Murinovi rany a odhalila mu pravdy svätej viery; urobila z neho kresťana.

„Veľký je Boh kresťanov!“ volal Murin a pre toto vyznanie trpel mučenia, počas ktorých sa stal hodným pričíslenia k zboru svätých mučeníkov.

Kráľ prikázal vojakom obložiť väzenie drevom a podpáliť ho, aby

spolu s väzením zhorela i jeho dcéra. A stalo sa, väznica zhorela, ale Kerkiry ostala nažive, oheň sa jej ani nedotkol. Mnohí okolostojaci pre tento očividný zázrak uverili v Christa.

Svätú pannu Kerkiru priviazali k stromu, dusili ju jedovatým dymom a rozstrieľaná šípmi odovzdala svoju dušu Bohu. Po jej odchode kráľ ostrova začal prenasledovať všetkých kresťanov, no tí zo strachu pred mučeniami ušli na susedný ostrov a skrývali sa tam. Netrvalo dlho a dozvedel sa o tom i kráľ Kerkiry. Sám sa pustil do prenasledovania, no keď bol na otvorenom mori, postihol ho Boží hnev a utopil sa v mori; kresťania, tak ako kedysi Izrael, volali na Božiu slávu a spievali oslavné piesne Bohu. Apoštolov Jasona i Sosipatra prepustili z väzenia a slobodne učili národ Božiemu slovu.

Na trón nastúpil nový kráľ a ten hneď prikázal chytiť apoštolov, pripraviť vriaci kotol so smolou, sírou a voskom. Doň hodili svätých mužov, no spočívala na nich ruka Hospodinova a vriaca smola im nijako neublížila, ale, naopak, oheň, ktorý horel pod kotlom, popálil mnohých stojacich okolo. Vidiac toto všetko, nový kráľ uveril v Christa. Zavesil si na krk kameň a kajúčne volal: „Bože Jásonov a Sosipatrov, zmiluj sa nado mnou!“

Všetkých, ktorí uverili, aj kráľa apoštoli poučili a pokrstili v mene

Svätej Trojice. Kráľovi dali meno Sebastían. Niekoľko dní potom umrel kráľov syn, no svätí apoštoli ho modlitbou vzkriesili z mŕtvych. Spolu s kráľom Sebastíanom postavili mnoho chrámov a rozmnožili stádo Christovo. Svätí apoštoli Jáson a Sosipatros radostne odovzdali svoje duše Hospodinu v starobe.

Podľa knihy „Žitija svjatych Dimitrija Rostovskogo“

spracoval čtec Alexander Haluška

Duchovné stretnutie v Ladomirovej

V pravoslávnom chráme archanjela Michala v Ladomirovej sa v piatok 15. marca 2013 uskutočnilo duchovné stretnutie so spo-

mienkou na archimadritu Sávu a ladomirovských mníchov. Stretnutie sa začalo večernou, ktorú slúžil d. o. Pavol Kačmár. Po večerni sa spúšťala za spevu tropara čudotvorná ikona Počajevskej Bohorodičky, ku ktorej sa postupne všetci veriaci priklonili. Keď sa všetci priklonili ku ikone, nasledovalo posvätenie koliva. Tak ako je to už zaužívané dlhé roky, kolivo sa rozdávalo veriacim a hneď na to sa viedla beseda s d. o. Petrom Savčákom na tému Mil'kovský monastier a o. Sáva. Bol to neopísateľný duchovný zážitok, z ktorého sme si toho veľa odniesli a po ktorom sa slúžil parastas za o. Sávu a ladomirovských mníchov, ktorý sme dokončili tým, že sme sa odobrali k hrobu archimadritu Sávu, kde sa slúžila panychída. Počasie bolo troška nevyspytateľné, ale s Božou pomocou sme to zvlád-

li. Duchovné posilnenie treba spojiť s telesným a tak sme sa išli posilniť na faru, kde nás Ladomirovčania bohato pohostili. Prijemnú atmosféru nám spríjemnil náš prezident Bratstva pravoslávnej mládeže Ivo Petrovaj, ktorý sa nám poďakoval za účasť, za naše modlitby k Hospodu Bohu a doprial nám veľa síl do pôstu... Týmto by sme sa chceli poďakovať nášmu Hospodinovi za krásny požehnaný čas, a za to, že nám požehnal toto krásne stretnutie, duchovným otcom, PCO Ladomirová a veriacim, za zorganizovanie tohto duchovného stretnutia, ktoré nás nielen telesne, ale aj duchovne posilnilo. Prajeme PCO

Ladomirová a všetkým veriacim veľa duchovných a telesných síl v období Veľkého pôstu a dúfame, že sa o rok stretneme zas a v ešte hojnejšom počte.

Christós posredí nás!

Brat v Christu **Daniel Havaj**

3. ročník PRAVOSLAVIÁDKY

Dňa 23. marca sa v Košiciach opäť športovalo, tentokrát však súťažili naše detičky. Po úvodnej modlitbe a organizačných pokynoch sa súťaženia chtivé deti rozbehli na 9 stanovišť, kde mládežníci spolu s rodičmi preverili okrem šikovnosti pri skladaní puzzle aj vedomosti z hodín náboženstva, či silné hlásky budúcich spevákov.

Kolky, futbal aj prekážkový beh všetkých vyčerpal, tak sme svoje sily doplnili výbornou polievkou a ďalšími, samozrejme, pôstnymi maškrtami.

Po obede prišiel na rad futbalový zápas a po ňom vyhlásenie výsledkov súťaženia. Videli sme, ako deti s napätím očakávajú vyhodnotenie dnešného dňa, a výsledok bol nasledovný:

1. Žabky
2. Šmolkovia
3. BPM

„Zemiakovú“ medailu v treťom ročníku Pravoslaviádky získali rodičia a mládežníci z Košíc.

Celý deň prebehol vo veľmi príjemnej atmosfére, za čo patrí veľká vďaka v prvom rade Hospodu Bohu a tiež všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave tejto milej akcie. Chceli by sme poďakovať veriacim, ktorí nám pripravili chutné občerstvenie.

Dúfame, že o rok sa nám podarí detský športový deň pripraviť opäť a snáď aj s účasťou hostí z ďalších cirkevných obcí.

Mládežníci z Košíc

Prednedávnom zabúchal akýsi dedinčan na kláštornú bránu. Keď brat vrátnik otvoril ťažké dubové vráta, dedinčan mu s úsmevom ukázal nádherný strapec hrozna.

„Brat vrátnik,“ povedal dedinčan, „vieš, komu chcem darovať tento najkrajší strapec z mojej viniče?“

„Azda opátovi alebo niektorému otcovi z kláštora?“

„Nie, tebe!“

„Mne?“ brat vrátnik sa od radosti začervenal. „Ty ho chceš naozaj darovať mne?“

„Áno, tebe, lebo si sa ku mne vždy správal ako priateľ a pomohol si mi, keď som ťa o to požiadal. Preto chcem, aby ťa tento strapec trochu potešil.“

Jednoduchá, úprimná radosť, ktorá žiarila na tvári brata vrátnika, ožiarila aj dedinčana.

Brat vrátnik uložil strapec hrozna tak, aby ho mal stále pred očami a obdivoval ho celé dopoludnie. Bol to skutočne nádherný strapec. Zrazu sa mu zrodila v hlave myšlienka: „Prečo by som ten strapec nezaniesol opátovi, aby som trochu potešil ja jeho?“

Vzal strapec a zaniesol ho opátovi.

Opát sa naozaj potešil. Spomenul si však, že v kláštore je starý

chorý brat, a povedal si: „Zanesiem mu ho a určite sa mu trochu uľaví.“ A tak sa strapec opäť presťahoval. Ale neostal dlho ani v cele chorého brata. Chorý si myslel, že strapec môže urobiť radosť bratovi kuchárovi, ktorý sa denne potí pri sporáku a tak mu ho poslal. Brat kuchár ho však dal bratovi kostolníkovi, aby urobil trochu radosti aj jemu a kostolník ho daroval niekomu, kto si tiež myslel, že bude dobré ho dať ďalej. A tak strapec putoval od brata k bratovi, až sa vrátil k bratovi vrátnikovi, aby mu priniesol trochu radosti. Tak sa uzavrel kruh radosti.

Nečakaj, že začne niekto iný. Dnes si na rade ty, aby si otvoril takýto kruh radosti. Často stačí malá, maličká iskierka, aby vybuchla ohromná nálož. Stačí iskra dobra a svet sa začne meniť.

Láska je jediný poklad, ktorý narastá, keď sa rozdáva. Je to jediný dar, ktorý sa zväčšuje, čím viac z neho uberáš. Jediný podnik, v ktorom spolu s výdavkami narastá zisk. Daruj ho, odhod' ho, rozďaj na všetky strany, vytras všetko z vreciek, vysyp z taniera, prevráť pohár a zajtra budeš mať viac ako dnes.

Z knihy Bruna Ferrera – Vôňa ruže (Malé príbehy na potešenie duše).

Prípravila Radka Baková

ИСТИНА

Starobylá prax svätého prijímania

Mnohí bádatelia v oblasti liturgického života považujú za zrod Liturgie vopred posvätených Darov starobylú prax svätého prijímania. Podľa tejto praxe jednu časť posväteného, eucharistického chleba, teda Christovho Tela, si veriaci kresťania odnášali do svojich domovov z liturgie, ktorá sa slúžila v nedeľu počas eucharistického zhromaždenia. V súvislosti s touto starobylou praxou je potrebné spomenúť fakt, že verní kresťania prijímali osobitne sväté Telo a svätú Christovu Krv tak, ako dodnes prijíma sväté prijímanie už len duchovenstvo. V minulosti verní kresťania prijímali od biskupa alebo presbytera zo svätého diskosa sväté Telo do dlane pravej ruky, čo bolo v zhode s tradíciou Cirkvi, ktorá je dodnes zaznamenaná a potvrdená v 101. pravidle šiesteho všeobecného snemu, ktorý sa zišiel v stĺpovej sieni cisárskeho paláca v Konštantínopole v roku 680 a ktorú žiadny iný snem nezrušil.¹ Kresťania

1 Pravidlo 101. „Človeka, stvoreného podle obrazu Božího, božský apoštol hlasitě nazývá tělem Kristovým a chrámem. Nad každé viditelné stvoření byv tehdy postaven, učiněn hodným nebeské cti spasitelným utrpením, požívající a pijící Krista, neustále se přetvořuje k věčnému životu, a duši i tělo posvěcuje přijímáním božské milosti. Pročež jestliže někdo chce v čas liturgie přijímati přechisté Tělo a býti skrze

nia časť posväteného chleba, ktorý dostali od biskupa do dlane pravej ruky², prijali a časť odnášali so sebou do svojich domovov³, aby z tejto časti posväteného chleba mohli prijímať počas ďalších dní v týždni. Christovu krv prijímali osobitne zo svätej čaše. Lyžička, ktorá sa dnes používa pri prijímaní svätých

prijímaní jedno s ním, nechť složí ruce do podoby kříže a tak ať přistupuje a přijímá obecenství milosti. Neboť ze zlata nebo jiného materiálu místo ruky zhotovují nějaké misky pro přijetí Božského daru a pomocí jejich přechistého společenství se činí hodnými, což nikterak neschvaluje, neboť se tak dává přednost předmětu bezduchému a rukama zhotovenému před Božím obrazem. Bude-li kdo přistižen, že podává přesvaté přijímání těm, kdož přinášejí takové misky, budiž odloučen i on i ten, kdo je přináší.“ http://www.orthodoxia.cz/kan_02.htm#NADP12

2 O tomto pôvodnom spôsobe prijímania svätých Darov nachádzame svedectvo aj v Mystagogických katechézach svätého Cyrila Jeruzalemského, konkrétne v jeho 5. mystagogickej katechéze. Pozri SV. CYRIL JERUZALEMSKÝ: Mystagógické katecheze. Velehrad 1997, s. 66. (Preklad MILKO, P.)

3 ΜΕΓΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Επιστολή προς την Πατρικίαν Καισαρίαν περί κοινωνίας. In: ΕΠΕ (3) 3, Θεσσαλονίκη 1973, s. 503 – 504; „Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ ἕκαστος καὶ τῶν ἐν λαῷ τελούντων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἔχει κοινωνίαν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ὅτε βούλεται μεταλαμβάνει δι' αὐτοῦ.“

darov vstúpila do užívania na eucharistických zhromaždeniach až v neskoršom období.⁴

Podľa svedectva svätého Bazila Veľkého, ktoré je zachytené v liste žene menom Patricijka z Cézaree, táto vyššie spomenutá zbožná prax verných kresťanov odnášať posvätený chlieb (Eucharistiou) so sebou do svojich domovov, kde ho prijímali vlastnými rukami, sa objavila v čase prenasledovania kresťanov.⁵

4 Pozri MIRKOVIČ. L.: Pravoslávna liturgika I. Prešov 1994, s. 107. (Preklad Kormaník, P.)

5 ΜΕΓΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Επιστολή προς την Πατρικιαν Καισαρίαν περί κοινωνίας, cit. dielo, s. 503 – 504; „Τὸ δὲ ἐν τοῖς τοῦ διωγμοῦ καιροῖς ἀναγκά ζεσθαί τινα, μὴ παρόντος ἱερέως ἢ λειτουργοῦ, τὴν κοινωνίαν λαμβάνειν τῇ ἰδίᾳ χειρὶ μηδὲ μὴ εἶναι βαρὺ περιττὸν ἐστὶν ἀποδεικνύναι, διὰ τὸ καὶ τὴν μακρὰν συνήθειαν τοῦτο δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πιστώσασθαι.“ Ρο-

Už v dobe, keď žil Justín Filozof a Mučeník, existovala tradícia, na základe ktorej diakoni prinášali sväté prijímanie do domov kresťanov, ktorí z nejakého dôvodu sa nemohli zúčastniť na eucharistickom zhromaždení.⁶ U Tertuliána nachádzame veľmi živé svedectvo o tom, že prijímať sväté Dary verní kresťania mali vo zvyku každ

zri: BAZIL VEĽKÝ: Povzbudenie mladým. Prešov 1999 s. 172. (Preklad ŠKOVIERA, D.)

6 ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ: Απολογία Α'. Η χριστιανική λατρεία. In: ΕΠΕ 77, Θεσσαλονίκη 1985, s. 191. „εὐχαριστήσαντος δὲ τοῦ προεστῶτος καὶ ἐπευφημήσαντος παντὸς τοῦ λαοῦ οἱ καλούμενοι παρ' ἡμῖν διάκονοι διδῶσιν ἐκάστῳ τῶν παρόντων μεταλαβεῖν ἀπὸ τοῦ εὐχαριστηθέντος ἄρτου καὶ οἴνου καὶ ὕδατος καὶ τοῖς οὐ παροῦσιν ἀποφέρουσι.“

deň.⁷ V jednom zo svojich listov, ktorý adresoval svojej žene, píše, že ak by zomrel, nech sa nevydá za pohana. Ako dôvod uvádza práve sväté prijímanie svätých Darov.⁸ Aj svätý Kliment Alexandrijský vo svojom diele Stromata píše, že po rozlomení eucharistického chleba každý z verných kresťanov mohol si zobrať jednu čiastočku posväteného chleba so sebou domov.⁹

Svätý Bazil Veľký bol veľkým zástancom tejto bohumilej praxe domáceho prijímania svätých Darov vernými kresťanmi. Vo svojom liste Patricijke z Cézarei dal tejto cirkevnej praxi teologický základ, keď píše: „Prijímať dokonca denne a mať účasť na svätom Tele a Krvi

Christovej je krásna a osožná vec. Veď on sám vraví: „*Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život.*“¹⁰ Kto teda môže pochybovať, že prijímať ustavične po celý život neznamená nič iné, iba naplno žiť?... Len čo kňaz dokončí obetu, rozdáva prijímanie. Ten, kto ho prijal v tej chvíli ako úplné, musí aj pri každodennom prijímaní veriť, že má na ňom účasť a prijíma ho vlastne z rúk toho, kto ho podal. Aj v zhromaždení predsa kňaz podáva časťcu, ktorú prijímajúci uchopí celkom slobodne, a takto ju vlastnou rukou kladie do úst. Takú istú silu má to, či človek prijíma od kňaza jednu časťcu alebo odrazu mnoho častíc.“¹¹

V životopise svätého Bazila Veľkého nachádzame svedectvo o tom, že počas slúženia prvej liturgie (svätej Eucharistie), ktorej modlitby zložil sám svätý Bazil Veľký, prijal zo svätého chleba jednu čiastočku, ďalšiu čiastočku uložil do darochraniteľnice, ktorá v tom čase bola zavesená nad svätým prestolom (oltárom) a mala podobu holubice, a ďalšiu čiastočku zobral do svojho domu, aby ju mohol prijať v čase svojej smrti, teda odchodu z tohto sveta.

Na pokračovanie.

Pripravit jerej Štefan Šak

7 BLAŠKO, J.: Liturgia uprzednio poświęconych darów w kontekście Wielkiego Postu. Lublin 1996, s. 26. „Tertulian spomína obrad „samopričaščenija“ ako bežnú každodennú prax.“

8 „Myslíš si, že on, pohan, nespozoruje, že ty niečo v tajnosti ochutnávaš pred večerou? A keď sa dozvie, že to nie je nič iné ako chlieb, čo myslíš, čo si o tebe pomyslí vo svojej nevedomosti?“ Pozri ΤΕΡΤΥΛΛΙΑΝΟΥ: Πρὸς τὴν σύζυγον. 2, 5. Pozri USPENSKIJ, N. D.: K voprosu o proischozheniji liturgiji Preždeosvjaščennych darov. In: ŽMP 2, Moskva 1976, s. 72.

9 ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ: Στρωματεῖς 1, 1. In: ΒΕΠΕ 7, 235. „ἢ καὶ τὴν εὐχαριστίαν τινὲς διανείμαντες, ὡς ἔθος, αὐτὸν δὴ ἕκαστον τοῦ λαοῦ λαβεῖν τὴν μοῖραν ἐπιτρέπουσιν.“ Pozri KLEMENT ALEXANDRIJSKÝ: Stromata I. Praha 2004, s. 187. (Preklad PLÁTOVÁ, J.)

10 Jn 6, 53.

11 BAZIL VELKÝ: Povzbudenie mladým, cit. dielo, s. 172.

Jablkový koláč

400 g lístkové cesto
lekvár
piškóta
150 g cukor
1 bal. vanilkový cukor
6 PL olej
3 PL ocot
250 ml voda
250 g polohrubá múka
1 bal. kypriaci prášok
štipka soli
2 KL jedlá sóda bikarbóna
jablková plnka
1 kg jablká
8 PL cukor
1 bal. škoricový cukor
puding
2 bal. pudingový prášok čokoládový
6 PL cukor
1 bal. vanilkový cukor
900 ml. voda
9 PL ovsený nápoj v prášku

Do misky si dáme cukor, vanilkový cukor a olej, elektrickým šľahačom vyšľaháme, po chvíľke pridáme ocot a vodu, tiež premiešame, ale pozor, voda z misky špliecha. Nakoniec pridáme múku zmiešanú s kypriacim práškom, soľou a sódou bikarbónou. Vyšľaháme poriadne, v miske sóda bikarbóna reaguje s tekutinou a tak vznikajú bublinky. Cesto rozotrieme na plech vymastený a múkou vysypaný a upečieme pri 180°C za 15 min. Jablkovú plnku si urobíme

z očistených a nastrúhaných jabĺk, ktoré zasypeme cukrami, premiešame a necháme chvíľku odstáť. Potom scedíme šľavu, ktorú odložíme. Uvaríme si puding. Vo vode premiešame ovsený prášok, pridáme cukor a pudingový prášok, miešame, kým zmiznú hrudky a dáme variť. Puding hustne pomalšie ako z kravského mlieka, tak to nevzdávajte a varte dlhšie. Puding necháme vychladnúť. Lístkové cesto rozdelíme na dve časti, obe rozvalkáme na veľkosť plechu. Jedno cesto položíme na plech, potrieme asi 3 PL lekváru, položíme naň piškótový plát, navrstvíme jablkovú plnku, ktorú, ak sa nám zdá suchá, môžeme pokvapkať pár lyžicami scedenej šľavy, aby sa piškóta trochu napila. Potom rozotrieme vychladnutý čokoládový puding na jablká a celé zakryjeme druhým lístkovým plátom. Popicháme vidličkou a v rozohriatej rúre upečieme pri 190°C za 20-25 min. Po vychladnutí môžeme koláč ozdobiť čokoládovou polevou, alebo posypať práškovým cukrom. Pokiaľ nemáte radi a ťažko sa vám krája zákusok s lístkovým cestom na vrchu, môžete ho vynechať a ako poslednú vrstvu nechať puding.¹

Pripravila **Markella**

¹ <http://varecha.pravda.sk/recepty/vyborne-jablkove-rezy-bez-mlieka-a-vajec/31525-recept.html>

Pozývame Vás na mládežnícke stretnutie „**ANTIPASCHA**„

Téma:

Sv. Cyril a Metod

10.5.2013

17:00 vsenočné bdenie
(večerňa, utreňa)

20:00 MAJÁLES so živou hudbou

11.5.2013

09:00 slávnostná Božská liturgia

11:00 sv. Cyril a Metod
(beseda)

13:00 guláš

14:00 rande s naším mestom
(program v meste)

V chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky (ul. ČSL armády)

Poplatok 2€ info: 0910 622 617
Účast', prosím, nahláste do 8.5.2013

KOŠICE